

Posar les cures al centre, una professió femenina

Barcelona, 07 de març de 2024

- Les cures son les tasques quotidianes de gestió i manteniment de la VIDA.
- Les cures son universals, son la base mateixa de la vida. Estan tan integrades en la vida quotidiana que sovint costa veure'ls com una feina i una necessitat de la societat.
- Tots som cuidats i cuidadors en algun moment de la nostra vida.

- **Feminitzades**: en un sentit simbòlic i material. Són la clau de les desigualtats en salut (i altres àmbits) que pateixen les dones.
- **Invisibles**: no se li assigna un valor social ni econòmic. No es visualitza com un sistema d'atenció fonamental.
- Són una responsabilitat del **àmbit privat i domèstic**. Les presta la família i quan aquesta no les pot externalitzar, les compra en el mercat privat.

* *Les cures informals: sense retribució econòmica.*

**Població que té cura de persones
2020**

	Catalunya	Espanya	Unió Europea-27
Dones	35,0	39,8	37,0
Homes	22,5	27,7	24,6
Total	28,9	33,9	31,0
Diferència entre dones i homes	12,5	12,1	12,4

Unitats: %.

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya. Per a Espanya i la UE, EIGE.

**Població que fa feines de la llar
2020**

	Catalunya	Espanya	Unió Europea-27
Dones	80,1	84,5	77,9
Homes	49,1	41,9	31,6
Total	65,0	63,8	55,6
Diferència entre dones i homes	31,1	42,5	46,3

Unitats: %.

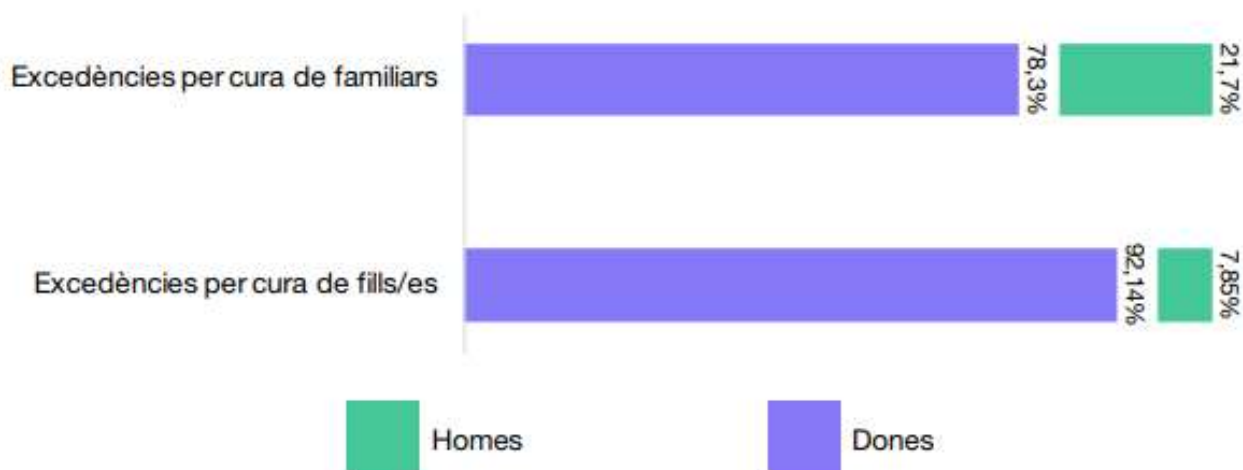
Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya. Per a Espanya i la UE, EIGE.

<https://www.idescat.cat/pub/?id=iig&n=13028>

11.1 Excedències i horari parcial per cura de filles i fills o persones dependents

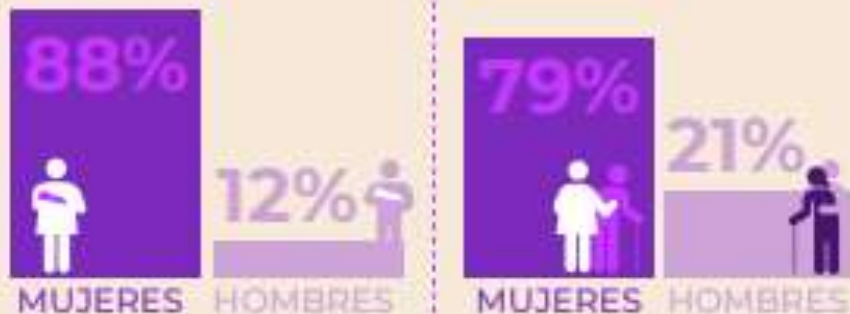
Un indicador de corresponsabilitat són les excedències de la feina per cura de filles i fills i per cura de familiars dependents. A Catalunya, durant el 2021, el 92,14% de les excedències per cura de filles i fills i el 78,3% d'excedències per cura de familiars dependents van ser demanades per dones.

Gràfic 91. Excedències per cura de filles i fills i cura de persones dependents. Catalunya 2021

Font: Ministeri de Treball i Economia Social.

Las mujeres siguen siendo las que piden **excedencias para cuidar** a otras personas.

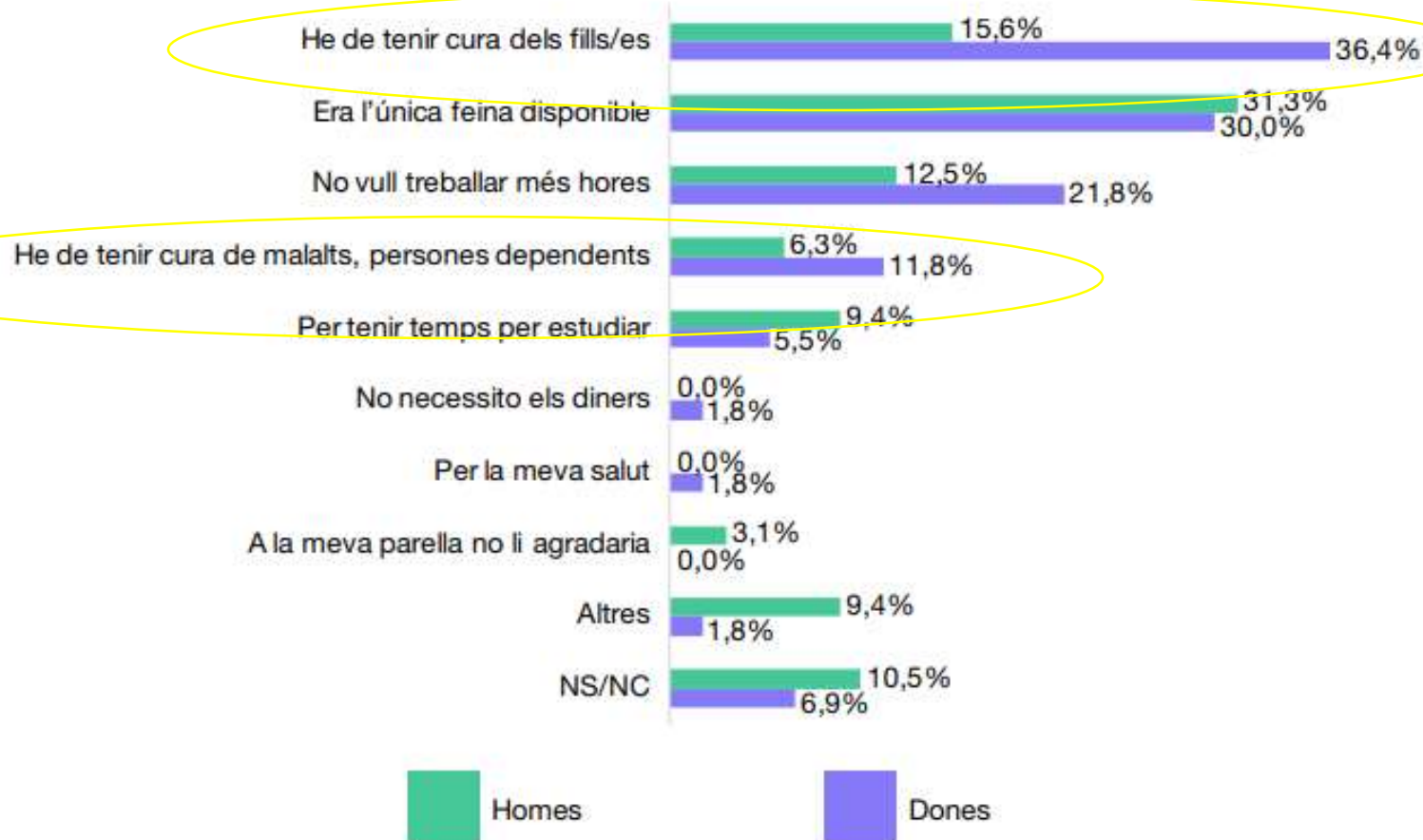

9/10
por
cuidado
de hijas
e hijos

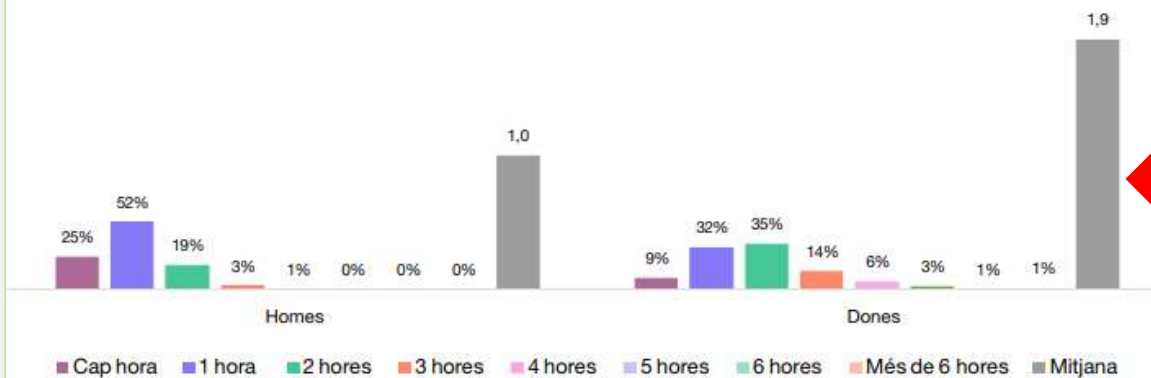
8/10
por
cuidados
de
familiares

Gràfic 92. Motius de preferència de la jornada a temps parcial segons gènere (% vertical).
Catalunya 2019

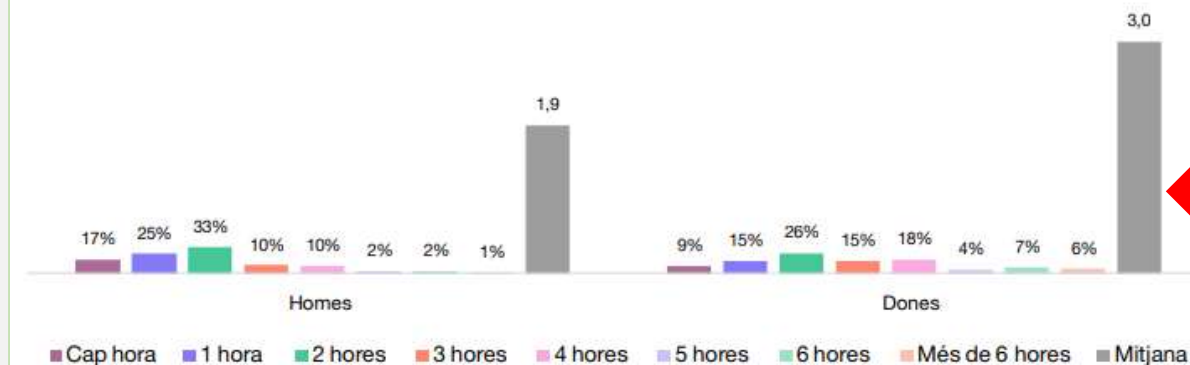
Font: Enquesta de qüestions de gènere. Centre d'Estudis d'Opinió. 2019.

Gràfic 94. Hores dedicades a les activitats domèstiques en dia feiner. Catalunya 2021

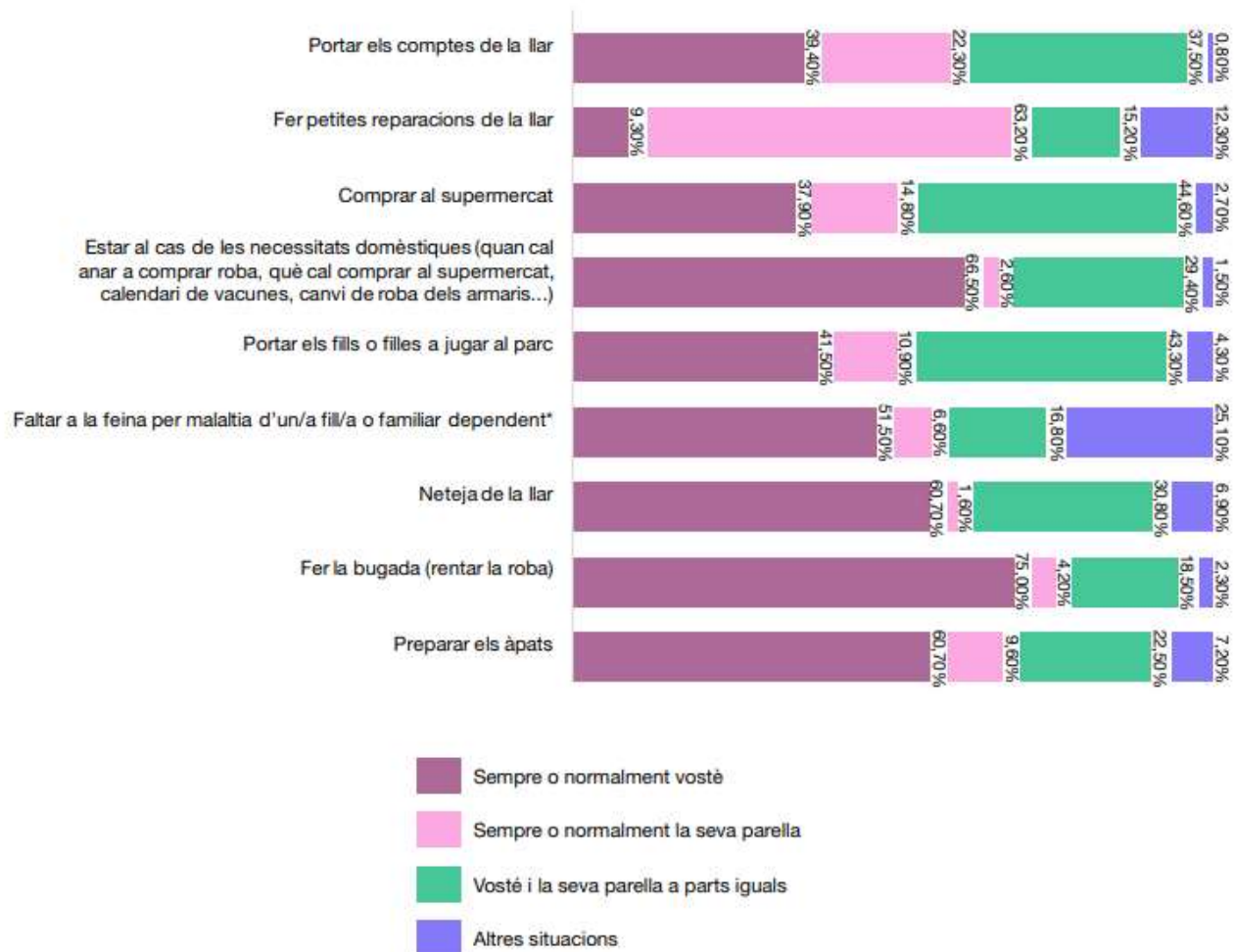
Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

Gràfic 95. Hores dedicades a les activitats domèstiques en cap de setmana. Catalunya 2021

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

Gràfic 97. Persona que desenvolupa preferentment les feines de la llar segons les dones que viuen en parella. Catalunya 2019

Font: Enquesta de qüestions de gènere. Centre d'Estudis d'Opinió. 2019. Té mínim 1 fill/a menor de 12 anys o un familiar malalt.

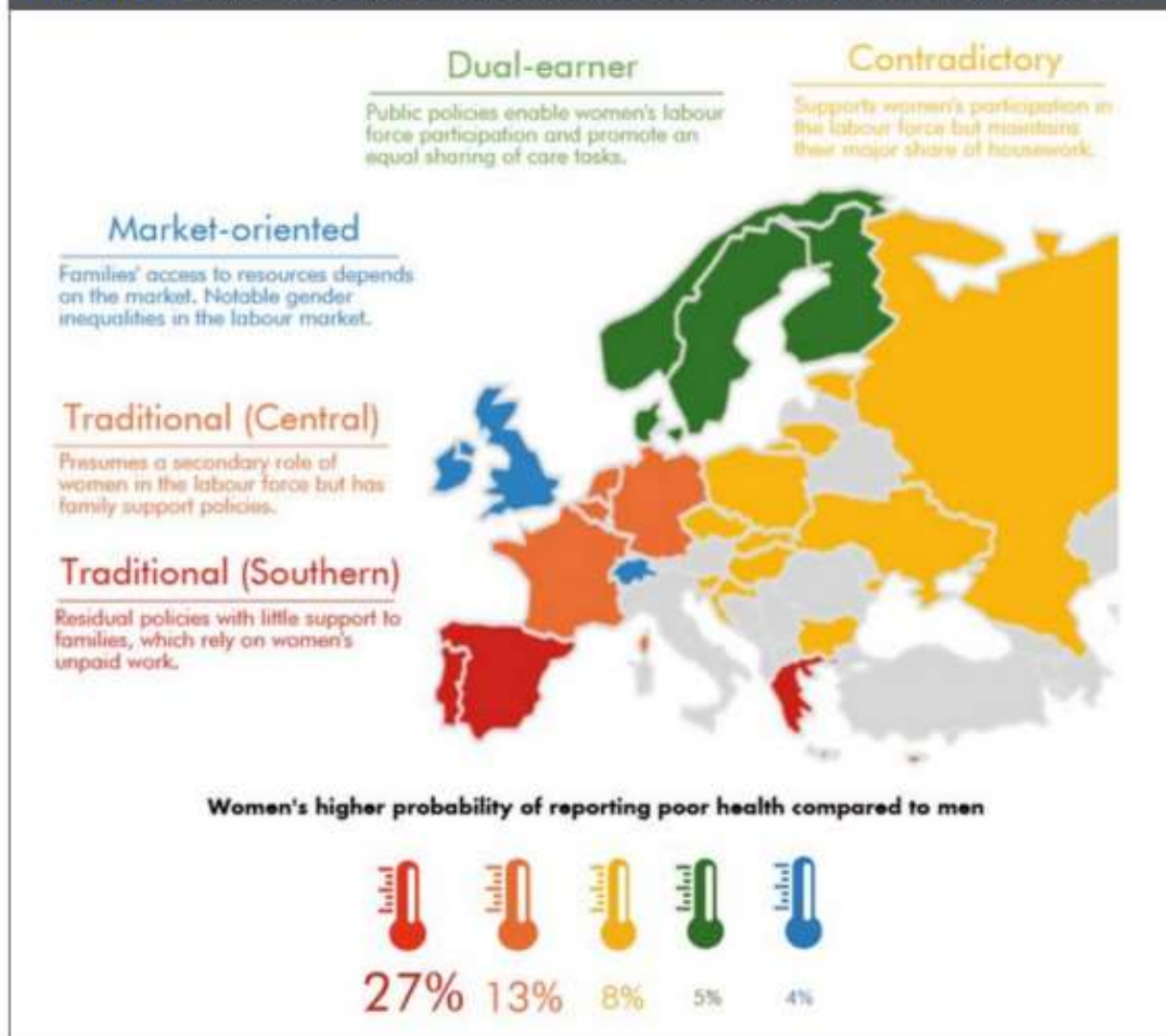

- El treball de cures, quan la família s'ho pot permetre, s'ha **externalitzat a baix cost**, hipertrofiant el sector de treballadores domèstiques: dones precàries.
- Des dels 80, a mesura que més dones s'han incorporat al món laboral, les treballadores domèstiques han anat augmentant fins arribar al **4,2%** de la població activa. (UE 0,9%).
- La inversió pública en cures és molt escassa: Espanya 0,75% PIB, Suècia: 3,2% PIB.
- Quan les famílies no poden externalitzar les cures: les dones es retiren total o parcialment del món laboral.

- Hi ha diversos models d'organització familiar, segons el règim de política social i la divisió sexual del treball. Aquests models són el resultat de polítiques públiques.
- Espanya (amb Itàlia) es classifica com a règim **“home sustentador/dona dependent modificat”**.
 - És caracteritza per:
 - Prestacions i desgravacions fiscals que incentiven la divisió sexual del treball i dependència econòmica de les dones.
 - Dèbil estat del benestar amb serveis públics (de cures) escassos o insuficients.
 - Com a conseqüència: treball femení més precari que el masculí.

Figura 12. Desigualtats de gènere en la salut autovalorada segons el model de política familiar1

Font: projecte SOFHIE- ASPB. Les polítiques socials i econòmiques són importants per a l'equitat en salut

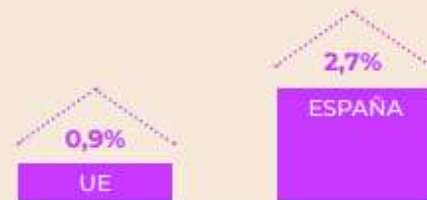
TAREAS DOMÉSTICAS

CUIDADO DE PERSONAS

OTRAS ACTIVIDADES DENTRO DEL HOGAR

El porcentaje de empleo doméstico en España es tres veces mayor que el de la media de la Unión Europea.

El empleo doméstico es uno de los **peor remunerados**.

Todas las actividades

2.086 €

Empleo hogar

858 €

SALARIO MEDIO MENSUAL 2021

Y su pensión de **jubilación** es la **más baja**.

Todas las actividades

1190 €

Empleo hogar

552 €

PENSIÓN MEDIA EN 2021

Más de la mitad de las mujeres empleadas del hogar están a **jornada parcial**.

En 2022 mejoraron las condiciones laborales del empleo del hogar en España, pero aún queda mucho por avanzar

Trabajadoras del hogar con plenos derechos

El empleo doméstico sigue siendo el soporte principal de muchas familias

Submergides en les cures invisibles.

En el hogar:
distribución
igualitaria

...es el camino a la igualdad.

La empresa:
conciliación y
organización

Ciudadanía
organizada:
implicación social

El reparto de los cuidados...

El Estado:
inversión y legislación